

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

**ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ
УЧНЯ В ОНТОГЕНЕЗІ:
ВІД МЕТОДИКИ ДО МЕТОДОЛОГІЇ**

**ТЕЗИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

13-14 вересня 2018 рік

МЕЛІТОПОЛЬ

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету математики,
інформатики та економіки (протокол 2 від 12.09.2018 р.)*

Редакційна колегія:

АРАБАДЖИ О.С. – кандидат географічних наук, доцент, проректор із заочної форми навчання;

Члени оргкомітету:

АФАНАСЬЄВА Л.В. – завідувача кафедри соціології, кандидат філософських наук, доцент кафедри соціології;

БУКРЕЄВА І.В. – кандидат філософських наук, доцент кафедри соціології;

ГЛЕБОВА Н.І. – кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології, заступник декана з науково-дослідної роботи та міжнародного співробітництва факультету інформатики, математики та економіки;

ГЛИНСЬКА Л.Ф. – кандидат філософських наук, доцент кафедри соціології;

МОЛОДИЧЕНКО В.В. – доктор філософських наук, професор кафедри початкової освіти

Ф 79 Формування стратегії міжнародної комунікації особистості учня в онтогенезі: від методики до методології : тези міжнародної науково-практичної конференції (13-14 вересня 2018 р., м. Мелітополь) / за заг. ред. Афанасьєва Л., Глебова Н. – Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2018. – 243 с.

ISBN 978-617-7566-41-9

Сучасна освітня парадигма, ґрунтуючись на ідеях унікальності кожної особистості та потребі її особистісної самореалізації й життєвого самовизначення в умовах багатокультурного суспільства, висуває певні вимоги як щодо культури комунікації, так і рівня міжкультурних комунікативних навичок підростаючого покоління. Потреба формування міжкультурно-комунікативних компетенцій особистості до сприйняття інших культур і реального різноманіття світу актуалізує не лише проблему науково методичного забезпечення, але й пошуку інноваційних форм взаємодії загальноосвітніх навчальних закладів і громадськості для забезпечення необхідних організаційно-педагогічних умов формування готовності учнів до міжкультурної комунікації.

Означена проблематика знайшла відображення у збірнику матеріалів конференції “Формування стратегії міжнародної комунікації особистості учня в онтогенезі: від методики до методології”, в якому викладені особисті розмірковування та активні соціокультурні практики небайдужих людей щодо такої досить актуальної і нагальної теми як міжнародна комунікація, взаємопорозуміння та злагода.

Відповідальність за зміст, достовірність фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори матеріалів. Редакційна колегія може не поділяти світоглядних переконань авторів і не несе відповідальності за надану ними інформацію.

Романець А. «Мета здоров'язберігаючих технологій в початковій школі в умовах реалізації концепції нової української школи»	188
Семікін М. «Національна ідентичність як соціокультурна тенденція сучасного світу в умовах біфуркації та стохастичності»	192
Семчук Н. «Формування і розвиток міжкультурної компетентності учнів як пріоритетні завдання освіти виховання»	195
Суханова Г., Ушаков В. «Фізична культура і спорт як феномен розвитку особистості в сучасному суспільстві»	198
Суханова Г., Гусак П., Куртбеков А., Плещевенко В. «Проблема готовності вчителів фізичної культури до професійної діяльності»	202
Таблер Т. «Практика організації діалогу вчителя та учнів на уроках математики із застосуванням інтерактивних технічних засобів»	205
Тамбовцев Г., Іванова В., Сапун Т. «Роль і значення екскурсій в природу в екологічному вихованні школярів»	208
Троїцька Т., Тараненко Г. «Комунікативно-діалогічний поворот в освіті як предмет осмислення філософів»	210
Троїцька Т., Троїцька О., Богданова О. «Комунікативно-практичний вимір ціннісних ідей у релігійних віруваннях»	212
Ушаков В., Проценко Г. «Професійні уміння як складова професійної компетентності вчителя»	214
Хомчак О., Волкова І. «Етнокультурні константи в мовній картини світу Т. Г. Шевченка»	217
Христова Т. «Пріоритет здоров'я у структурі світоглядних орієнтацій студентів різних країн»	219
Цюрупа М., Піщана В. «Міжкультурна компетенція в структурі ділових якостей педагога (психологічний аспект)»	222
Ченцов О. «Формування інтеркультурного середовища в міській громаді як засіб виховання толерантного відношення молоді до представників етнічних спільнот»	226
Шабанова Т., Балахонова О. «Полікультурна складова організації відпочинку дітей і підлітків (з досвіду роботи пришкільних таборів в костянтинівському районному навчально-виховному об'єднанні «гімназія – мала академія наук №1 «Таврія»)»	230
Ядловська О. «Етнічний конфлікт як наслідок впливу історичних чинників»	234

На цьому ж симпозіумі український філософ Л. Горбунова звернула увагу на формування в умовах інформаційної та комунікаційної революції нового типу раціональності – трансверсального, здатного досягнути різноманітність сучасного світу, що, в свою чергу, порушує питання про релевантність освітніх стратегій. На її думку, в умовах глобального суспільства потрібна транскультурна освіта, яка б забезпечувала транскультурну компетентність, що включає критичне та номадичне мислення, здатність до трансгресії, контекстуальне розуміння відмінностей, комунікативну етику, здатність взаємодіяти в мультикультурному середовищі та ін. Дослідниця, спираючись на програмні цілі ЮНЕСКО, обґрунтувала також й потребу у формуванні трансверсальної компетентності, що зумовлено поворотом в освіті від когнітивних до комунікативно-когнітивних цілей. Вона визначила транскультурні та трансверсальні компетентності як орієнтир освітніх стратегій [2, с. 310].

Завершуючи тези доповіді, зазначимо, що безліч комунікативних стратегій, практик, методик, засобів і технологій мають спиратися саме на ці концептуальні засади, щоб ніколи організація освітніх практик не стояла вище, ніж сутність навчання і виховання.

Література:

1.Кудлачова Бланка. Центральньо-європейсько товариство з філософії (CEUPES) //Філософія освіти.Philosophy of Education. – 2017. – №1. – С. 298-303.

2.Предборська І.М. Континентальна педагогіка очима учасників симпозіуму CEUPES (17-18 жовтня 2016 року) // Філософія освіти. Philosophy of Education . – 2017. – №1. – С. 304-312.

Троїцька Т.,

доктор філософських наук,
професор кафедри філософії;

Троїцька О.,

доктор філософських наук,
професор кафедри філософії;

Богданова О.,

аспірант кафедри філософії
МДПУ імені Богдана Хмельницького

КОМУНІКАТИВНО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР ЦІННІСНИХ ІДЕЙ У РЕЛІГІЙНИХ ВІРУВАННЯХ

Найважливішим питанням, що поставало часто предметом суперечок і духовних розломів в суспільстві, в усі часи і у всіх народів було питання

цінностей. До того ж, як свідчить аналіз сучасних релігійних практик, ніщо не викликає стільки роздумів, інтелекту і рефлексії, зокрема у процесі засвоєння соціальної, культурної і релігійної спадщини, скільки є їх у питаннях вірування [2].

Зрозуміло, що багато людей вважають себе в силу свого власного внутрішнього і зовнішнього досвіду, своїх власних інсайтів, своїх власних суджень про факти і цінності достатньо знань, щоб оцінювати погляди і вірування інших людей. Але це іманентно породжене знання становить лише малу частину того, що вважає для себе необхідним кожна цивілізована людина. Дійсно, шлях людини до зрілої віри є складним і набуття віри, як процес, має не приватний, а публічний характер, тобто стає значною мірою контекстуальним, хоча і являє собою щось самотрансцендироване власними судженнями про факти і цінності.

Відомий канадський філософ і теолог, найвидатніший представник трансцендентального томізму Б. Лонерган зазначає з цього приводу: «Я не можу дати іншій людині свої очі, щоб вона дивилась ними, але я можу правдиво повідомити про те, що я побачив, і вона може мені вірити. Я не можу дати іншій людині своє розуміння, але я можу правдиво повідомити про те, що я розумію, і вона може мені вірити. Я не можу передати іншому власну здатність судити, але я можу повідомити про те, що я стверджую і що заперечую, і вона може мені вірити. Таким є перший крок. Його робить не той, хто вірить, а той, кому вірять» [1, с. 315].

Усі подальші кроки вірування теолог пов'язує із здобуванням знання у спільній діяльності з іншими людьми, в історичному і в соціальному вимірах, відтак, у комунікативно-когнітивній дії. Проте на цьому шляху значну роль відіграє спочатку приватне ціннісне судження (розгляд достовірності джерела, повідомлення; компетентності експерта, обґрунтованості судження вчителя, радника, начальника, чиновника, авторитету тощо), а потім – рішучість вірити (вибір, що настає за загальними і приватними ціннісними судженнями, коли людина приймає ризикованість вибору, але це незаперечно краще, ніж інший варіант поведінки).

Разом з тим, практика свідчить про складність комунікації в релігії, тим більш у високо диференційованій і спеціалізованій рефлексії, яка відбувається за складним алгоритмом інтелектуальних і етичних роздумів віруючої людини від аналізу фактів до ціннісно-смыслових пріоритетів і універсалій, які пов'язують сенс і онтологію. Саме цей аспект потребує подальших теоретичних досліджень, адже онтологічні аспекти спрямовують будь-який зміст незалежно від його носія, вони виявляються на всіх різноманітних

стадіях сенсу, у всіх різноманітних культурних традиціях, в будь-яких формах свідомості.

В якості висновків слід зазначити, що рух людини до релігійної зрілості не може не бути комунікативно-когнітивним за характером і зростанням до онтологічних універсалій – за суттю. В аналізі і здійсненні релігійних практик думку Б. Лонергана про те, що основна роль теології складається з можливості виступати посередницею між культурної матрицею і релігією всередині цієї матриці.

Література:

1. Лонерган Б. Метод в теології. – М.: Інститут філософії, теології та історії св. Фоми, 2010. – 400 с. [Електронний ресурс: Режим доступу: platonanet.net >Бібліотека > Книги по філософії > Філософія релігії]

2. Троїцька Т.С., Троїцька О.М. Діалог між представниками релігійних ідентичностей у культурно-освітніх практиках народів Північного Приазов'я // Кол.монографія за заг.ред. Л.Ю.Москальової. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. – 195 с. – С. 8-50.

Ушаков В.,

старший викладач кафедри теорії і методики
фізичного виховання і спортивних дисциплін
МДПУ імені Богдана Хмельницького

Проценко Г., магістрант

МДПУ імені Богдана Хмельницького

ПРОФЕСІЙНІ УМІННЯ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

Конституцією України права громадян на розвиток особистості та охорону здоров'я проголошені невід'ємними, а турбота про розвиток фізичної культури та спорту визнана обов'язком держави. Відповідно, освітнє законодавство розглядає фізичний розвиток і формування здорового способу життя учнів серед пріоритетних завдань освіти і виховання.

Національна стратегія розвитку освіти в Україні до 2021 року окреслює наступні кроки щодо їх вирішення [5]:

– формування здорового способу життя як складової виховання, збереження і зміцнення здоров'я дітей та молоді, забезпечення їх збалансованого харчування, диспансеризації;

– збільшення рухового режиму учнів шкільного віку за рахунок уроків фізичної культури, спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи в позаурочний час;

Наукове видання

**ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ В
ОНТОГЕНЕЗІ: ВІД МЕТОДИКИ ДО МЕТОДОЛОГІЇ**

ТЕЗИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

13-14 вересня 2018 рік

Підписано до друку 12.09.2018 р. Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 14,12.
Наклад 300 прим. Зам. № 2626

Видано та надруковано ФО-П Однорог Т.В.
72313, м. Мелітополь, вул. Героїв Сталінграда, За
Тел. (098) 243 96 51

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів
видавничої продукції від 29.01.2013 р. серія ДК № 4477